

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η

77/2026

Η Ολομέλεια του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου, συνήλθε σε συνεδρίαση στον συνήθη γι' αυτό τόπο την 19.1.2026 και ώρα 11:00, προκειμένου να συζητήσει επί της κατωτέρω υποθέσεως. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο, και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά, Δημήτριο Σταυρόπουλο, Σπυρίδωνα Χρυσοφώτη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr») και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Ευτύχιος Παλλήκαρης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Αντικείμενο της συζήτησης ήταν η ενδεχόμενη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας από την εταιρεία με την επωνυμία «ΑΛΤΕΡ EGO MEDIA A.E.», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», αναφορικά με διατάξεις περί: α) απαγόρευσης δημοσιοποίησης εγγράφων της ποινικής προδικασίας, β) προστασίας ανηλίκων και σήμανσης εκπομπών και γ) μετάδοσης εικόνων κατηγορουμένου κατά την προβολή της εκπομπής με τίτλο «LIVE NEWS» που μεταδόθηκε την 19.1.2023, μεταξύ 17:00 και 18:00. Η υπόθεση εξετάζεται ύστερα από τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 247/20.1.2023 και 248/20.1.2023 καταγγελίες.

Για τον έλεγχο σχηματίστηκε φάκελος με αριθμό 25/13.2.2023, ο οποίος ανατέθηκε στη διοικητική υπάλληλο Ροδόπη Μπιλιαρδή και στην ειδική επιστήμονα - νομικό Όλγα Γαρουφαλιά. Στη συνέχεια, η Διοικητική Υπάλληλος υπέβαλε στο ΕΣΡ την με αριθμό πρωτοκόλλου 1774/ΕΣ/19.11.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης και η Ειδική Επιστήμων-Νομικός υπέβαλε την με αριθμό πρωτοκόλλου 1837/ΕΣ/3.12.2025 νομική της εισήγηση.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης, για λογαριασμό της εγκαλουμένης ως άνω εταιρείας, παρέστη η πληρεξούσια δικηγόρος της, Σπυριδούλα Καλογήρου. Ερωτηθείσα από την Πρόεδρο, η ανωτέρω δήλωσε ότι γνωρίζει το περιεχόμενο του φακέλου, έλαβε δε τον λόγο και ανέπτυξε τους ισχυρισμούς της. Ζήτησε στη συνέχεια -και η Ολομέλεια δέχτηκε- να της παρασχεθεί προθεσμία για την κατάθεση εγγράφου υπομνήματος μέχρι και την 27.2.2026, ώρα 14:00, και η συζήτηση κηρύχθηκε περαιωμένη. Η εγκαλουμένη εταιρεία κατέθεσε στη Γραμματεία το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 969/27.2.2026 υπόμνημά της.

Την 16.3.2026 και ώρα 11:00 η Ολομέλεια συνήλθε σε διάσκεψη επί της υποθέσεως, ύστερα από πρόσκληση της Προέδρου. Συγκροτήθηκε από τους: Ευτέρπη Κουτζαμάνη-Δρίλια, πρόεδρο, Ιωάννη Πολίτη, αντιπρόεδρο (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), και τα μέλη: Σωκράτη Τσιχλιά (με τηλεδιάσκεψη μέσω «epresence.gov.gr»), Δημήτριο Σταυρόπουλο, Ευτύχιο Παλλήκαρη, Πέτρο Τριανταφυλλίδη, Γεώργιο Βλαβιανό και Ιωάννη Μιχελάκη. Απόν το μέλος Σπυρίδων Χρυσοφώτης, ο οποίος είχε κληθεί νομίμως. Χρέη γραμματέως εκτέλεσε η Αναστασία Μαραζίδου, διοικητική υπάλληλος του ΕΣΡ.

Η Πρόεδρος ενημέρωσε αναλυτικά για την υπόθεση το μέλος Ευτύχιο Παλλήκαρη, ο οποίος δεν μετείχε κατά τη συζήτηση της υπόθεσης της 19.1.2026, αναγιγνώσκοντας τις με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 247/20.1.2023 και 248/20.1.2023 καταγγελίες, την με αριθμό πρωτοκόλλου 1774/ΕΣ/19.11.2024 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης που συνέταξε η διοικητική υπάλληλος Ροδόπη Μπιλιαρδή, την με αριθμό πρωτοκόλλου 1837/ΕΣ/3.12.2025 έγγραφη νομική εισήγηση που συνέταξε η ειδική επιστήμονας-νομικός Όλγα Γαρουφαλιά, το με αριθμό πρωτοκόλλου ΕΣΡ 969/27.2.2026 υπόμνημα της εγκαλουμένης εταιρείας, το πρακτικό της συζήτησης στην Ολομέλεια και το σύνολο των λοιπών εγγράφων του φακέλου. Το μέλος της Ολομέλειας, Ευτύχιος Παλλήκαρης, που δεν μετείχε στη συνεδρίαση της 19.1.2026, δήλωσε ότι ενημερώθηκε πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία της συζήτησης και η δήλωσή του αυτή καταχωρίστηκε στα πρακτικά. Παρέστη επίσης και η Ειδική Επιστήμων-Νομικός, η οποία ανέπτυξε το ζήτημα προφορικά και στη συνέχεια αποχώρησε. Η Ολομέλεια, αφού παρακολούθησε την επίμαχη ροή προγράμματος και μελέτησε το σύνολο των στοιχείων του φακέλου:

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Νομικό μέρος

1. Το ΕΣΡ είναι η αρμόδια κατά το Σύνταγμα Αρχή (άρθρο 15 παρ. 2) για την άσκηση του άμεσου ελέγχου του κράτους επί της ραδιοφωνίας και της τηλεοράσεως και την επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων σε περιπτώσεις παραβάσεων.
2. Το άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003 ορίζει: «Δεν δημοσιοποιούνται έγγραφα ή άλλα στοιχεία που γίνονται γνωστά στις αρμόδιες αρχές κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, της έκτακτης προανάκρισης και γενικότερα της ποινικής διαδικασίας».
3. Ο σημαντικός ρόλος που διαδραματίζουν οι δημοσιογράφοι σε μία δημοκρατική κοινωνία δεν τους απαλλάσσει, καταρχήν, από την υποχρέωση να τηρούν τις διατάξεις του ποινικού δικαίου με μόνη την επίκληση της προστασίας που παρέχεται από την Ε.Σ.Δ.Α (ΣτΕ 791/2023, ΕΔΔΑ Stoll κατά Ελβετίας, 10.12.2007, παρ. 102, ΕΔΔΑ, Pentikainen κατά Φινλανδίας, 20.10.2015, παρ. 91). Όλοι οι άνθρωποι, συμπεριλαμβανομένων και των δημοσιογράφων, που ασκούν την ελευθερία έκφρασής τους αναλαμβάνουν «καθήκοντα και υποχρεώσεις», η έκταση των οποίων εξαρτάται από την κάθε περίπτωση (ΕΔΔΑ Dupuis et autres κατά Γαλλίας, παρ. 43, Campos Dâmaso κατά Πορτογαλίας, παρ. 35, 24, Pinto Coelho v. Portugal, 28.11.2011, παρ. 40). Εξάλλου, η διαφύλαξη των χρηστών ηθών και η καταπολέμηση της εγκληματικότητας, δια της επιβολής περιορισμών στις ελευθερίες των εγκληματούντων, ανήκει κατά το Σύνταγμα, αποκλειστικά και μόνο, στην δικαιοδοσία των αρμόδιων κρατικών αρχών, οι οποίες υπόκεινται κατά την εκπλήρωση του έργου τους αυτού σε σειρά ελέγχων, κατά τα προβλεπόμενα σχετικά...» (ΣτΕ 3545/2002).
4. Το ΕΔΔΑ έκρινε σε απόφασή του (με μειοψηφία 4:3, Tourancheau and July κατά Γαλλίας, 12.4.2006) σχετικά με τη δημοσίευση σε εφημερίδα τμημάτων των απολογιών κατηγορουμένων ενώπιον του ανακριτή, της έκθεσης νεκροψίας για το θύμα, καθώς και της διάταξης του ανακριτή με την οποία είχε απορριφθεί αίτηση για την αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης της κατηγορουμένης ότι «η απαγόρευση επί ποινή της δημοσίευσης εγγράφων της διαδικασίας στο άρθρο 38 του γαλλικού νόμου περί τύπου δεν προσκρούει στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ, διότι τα τρία

συμφέροντα που υπηρετεί η επίμαχη διάταξη, δηλαδή α) η προστασία του κύρους και της αμεροληψίας και ανεξαρτησίας των δικαιοδοτικών οργάνων και της δικαστικής κρίσης, β) το τεκμήριο αθωότητας και η προστασία της προσωπικότητας κατηγορουμένων και εμπλεκομένων προσώπων, και γ) η προστασία του απορρήτου της ποινικής προδικασίας για τη διευκόλυνση του έργου της ανακρίσεως και την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας του ανακριτικού έργου, δικαιολογούν τον περιορισμό της ελευθερίας του Τύπου».

5. Το ΣτΕ στις υπ' αριθμ. 1216, 1217/2014 και 891/2015 αποφάσεις του έκρινε ότι «Δεν απαγορεύεται η ενημέρωση του κοινού στο πλαίσιο ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών επί υποθέσεων που εκκρεμούν στο στάδιο της ποινικής προδικασίας, ούτε αποκλείεται κάθε αναφορά ή ο σχολιασμός των σχετικών πράξεων και ενεργειών των αρμόδιων αρχών, τηρουμένων πάντως των λοιπών διατάξεων του Κώδικα Δεοντολογίας. Απαγορεύεται, ειδικώς, η αποκάλυψη και η αναπαραγωγή του περιεχομένου εγγράφων και εν γένει στοιχείων της ποινικής προδικασίας, η οποία διενεργείται χωρίς δημοσιότητα. Ενόψει δε του σκοπού που υπηρετείται με την θέσπιση της ανωτέρω διατάξεως, αλλά και της εκτάσεως της σχετικής απαγορεύσεως, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι ο περιορισμός αυτός που θεσπίζεται στην άσκηση του δικαιώματος του πληροφορείν και του δικαιώματος στην πληροφόρηση είναι δυσανάλογος» (Βλ. και απόφαση του ΕΔΔΑ 12.4.2006, Tourancheau et July κατά Γαλλίας, παρ. 73). Συνεπώς, με το άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003 δεν εισάγεται ρύθμιση αντικείμενη στα άρθρα 14 παρ. 1 και 5Α του Συντάγματος ή στο άρθρο 10 της ΕΣΔΑ (ΣτΕ 1216/2014). Πρόκειται για περιορισμό που προβλέπεται από σαφή διάταξη ουσιαστικού νόμου, με τον οποίο θάλπονται θεμιτοί σκοποί (ήτοι η προστασία της υπόληψης και εν γένει δικαιωμάτων τρίτων, η παρεμπόδιση της κοινολόγησης εμπιστευτικών πληροφοριών καθώς και η διασφάλιση του κύρους και της αμεροληψίας της δικαστικής εξουσίας) (ΣτΕ 1355/2023, 1501/2023, ΕΔΔΑ 29.3.2016, Bedat κατά Ελβετίας, παρ. 44 επ.). Εξάλλου και το άρθρο 5 Α του Συντάγματος ορίζει ότι είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο περιορισμοί στο δικαίωμα του πληροφορείσθαι για λόγους αναγόμενους και στην καταπολέμηση του εγκλήματος ή στην προστασία δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων.

6. «Για την ενημέρωση του τηλεοπτικού κοινού δεν ήταν αναγκαία η αναπαραγωγή του περιεχομένου των στοιχείων της ποινικής προδικασίας, και δη η δημοσιοποίηση αποσπασμάτων ιστολογικού πορίσματος, αλλά αρκούσε η αναφορά των γενικών

πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής έρευνας περί των συνθηκών τέλεσης του εγκλήματος και άρα υπήρξε παράβαση του άρθρου 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003» (ΣτΕ 1217/2014). «Για την ενημέρωση του κοινού αρκούσε η αναφορά της ασκηθείσας ποινικής δίωξης και σε κάθε περίπτωση δεν ήταν ποσώς αναγκαία η επανειλημμένη προβολή των αυτών εικόνων, δηλώσεων και καταθέσεων» (ΣτΕ 4060/2010). Επιπλέον, «το γεγονός ότι τα στοιχεία αυτά είχαν προηγουμένως δημοσιοποιηθεί δια του τύπου, και αληθές υποτιθέμενο, δεν αίρει την υποχρέωση του τηλεοπτικού σταθμού να μην παραβιάζει το άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003» (ΣτΕ 4060/2010 και ΣτΕ 2899/2014). Τέλος, «το γεγονός ότι στοιχεία της ποινικής διαδικασίας είχαν κατά τη συγκεκριμένη περίοδο δημοσιοποιηθεί και από άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν αίρει την ευθύνη του σταθμού για την παράβαση του άρθρου 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003» (ΣτΕ 1355/2023, 791/2023, 1216/2014).

7. Το γεγονός, άλλωστε, ότι το υλικό που προβλήθηκε μπορεί να έχει τύχει πράγματι τεχνικής επεξεργασίας για τις ανάγκες της τηλεοπτικής του μετάδοσης είναι νομικώς αδιάφορο από τη στιγμή που έχει ως πρωτογενή πηγή του το περιεχόμενο της μυστικής ποινικής διαδικασίας, πράγμα που ενόψει των ανωτέρω είναι σαφές ότι ήταν σε γνώση των συντελεστών της εκπομπής (πρβλ. ΣτΕ 1462/1014 και ΣτΕ 1215/2018). Ως εκ τούτου, ο τρόπος παρουσίασης όλου του αναφερόμενου ανωτέρω υλικού ευλόγως δημιούργησε στο τηλεοπτικό κοινό την εντύπωση ότι αυτά προέρχονται από το αυθεντικό υλικό που είχε συγκεντρωθεί στο πλαίσιο της ποινικής διαδικασίας (βλ. σχετικά και ΣτΕ 1501/2023 και ΣτΕ 1215/2018 παρ. 10 σχετικά με τη μετάδοση αυτούσιων αποσπασμάτων του κατηγορητηρίου).

8. Η έκταση της δημοσιότητας που έλαβε το συγκεκριμένο γεγονός και το αυξημένο ενδιαφέρον της κοινής γνώμης να πληροφορηθεί τις πτυχές του συμβάντος, μπορεί μεν να δικαιολογούν την ενημέρωση του κοινού σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και την πορεία της δικαστικής της διερεύνησης, δεν συνιστούν ωστόσο λόγο υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος που να καθιστά αναγκαία και συνεπώς επιτρεπτή την καταρχήν εκ του νόμου απαγορευμένη δημοσιοποίηση αυτούσιων στοιχείων της ποινικής διαδικασίας, και μάλιστα εν όσω η ποινική διαδικασία δεν έχει ακόμη περατωθεί, οπότε εξακολουθούν να συντρέχουν εξ αντικειμένου οι λόγοι για τους οποίους θεσπίστηκε η απαγόρευση, δηλαδή η ανάγκη απρόσκοπτης και ανεπηρέαστης διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας και προστασίας των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου (ΣτΕ 1374/2023).

9. Η μετάδοση αυτούσιων αποσπασμάτων εγγράφων της ποινικής προδικασίας (που δεν αποτελούν πληροφορίες που έχουν συλλεγεί από δημοσιογραφικές πηγές της εκπομπής (ΣτΕ 1374/2023, 2194/2019, 1215/2018), ούτε σύνοψη συγκεντρωθεισών πληροφοριών για τη συγκεκριμένη υπόθεση (ΣτΕ 1501/2023), δεν είναι αναγκαία για την πληροφόρηση της κοινής γνώμης και μπορεί να θέσει σε αμφιβολία την επίτευξη των στόχων που υπηρετεί η αρχή της μυστικότητας των στοιχείων και εγγράφων της ποινικής προδικασίας (ΣτΕ 793/2023).

10. Το άρθρο δεύτερο του Π.Δ. 77/2003 ορίζει: «Κατά την εφαρμογή του Κώδικα που κυρώνεται με το παρόν διάταγμα ισχύει η απορρέουσα από το Σύνταγμα και γενόμενη δεκτή από τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας αρχή της στάθμισης κατά περίπτωση του τυχόν διακυβευόμενου δημοσίου συμφέροντος».

11. Η αρχή της στάθμισης που διέπει την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 77/2003 έχει την έννοια ότι η δημοσιοποίηση στοιχείων της ποινικής προδικασίας είναι δυνατόν, σε όλως εξαιρετικές περιπτώσεις, να θεωρηθεί δικαιολογημένη, όταν κατ' εκτίμηση των συνθηκών, κρίνεται αφενός μεν ότι συντρέχουν λόγοι υπέρτερου δημόσιου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν επιτρεπτή την ανακοίνωση των στοιχείων αυτών προς ενημέρωση του κοινού επί ζητήματος ιδιαιτέρως αυξημένου γενικού ενδιαφέροντος, αφετέρου δε ότι με την δημοσιοποίηση των στοιχείων αυτών δεν διακυβεύονται τα δικαιώματα του κατηγορουμένου και των λοιπών εμπλεκόμενων προσώπων, αλλά και το συμφέρον της αποτελεσματικής διεξαγωγής της δικαστικής έρευνας (1501/2023, 1355/2023, 1374/2023, 816/2018, 1216, 1217/2014, 891/2015).

12. Κατά τη στάθμιση τυχόν διακυβευόμενων αγαθών δεν είναι αναγκαία η αναφορά στο περιεχόμενο καταθέσεων για την ενημέρωση του κοινού, όταν αυτή μπορεί να εξυπηρετηθεί με τη γενική αναφορά στα επίμαχα περιστατικά της υπόθεσης και τις συνθήκες υπό τις οποίες τελέστηκε το έγκλημα (ΣτΕ 2194/2019, 2332/2018).

13. Η υποχρέωση των τηλεοπτικών σταθμών προστασίας των ανηλίκων και σήμανσης των εκπομπών προκύπτει από τις διατάξεις των άρθρων:

ι) 15 παρ. 2 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει: «Η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης Ο άμεσος έλεγχος του Κράτους έχει ως σκοπό

..... το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας».

ii) 21 παρ. 1 του Συντάγματος, το οποίο ορίζει: «Η οικογένεια, ως θεμέλιο της συντήρησης και προαγωγής του Έθνους, καθώς και ο γάμος, η μητρότητα και η παιδική ηλικία τελούν υπό την προστασία του Κράτους».

iii) 9 παρ. 3 του Ν. 4779/2021, το οποίο ορίζει: «Όλα τα προγράμματα, συμπεριλαμβανομένων των επαναλήψεων, εκτός των διαφημιστικών μηνυμάτων, των μηνυμάτων τηλεπώλησης και των δελτίων ειδήσεων, κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στη σωματική, ψυχική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων».

iv) 1 της ΥΑ 106/2019 το οποίο ορίζει: «Όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα εκτός των διαφημιστικών μηνυμάτων (τηλεοπτικών διαφημίσεων) και των μηνυμάτων τηλεπώλησης, όπως αυτά ορίζονται στις περ. θ και ιβ του άρθρου 2 του π.δ. 109/2010 αντίστοιχα, κατατάσσονται σε πέντε (5) κατηγορίες ανάλογα με το βαθμό δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στην εν γένει σωματική, ηθική, πνευματική και ψυχική ανάπτυξη των ανηλίκων (προσώπων ηλικίας έως 18 ετών)».

v) 2 της ΥΑ 106/2019 το οποίο ορίζει: «Η επιλογή της προσήκουσας σήμανσης ενός προγράμματος αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη δυνατότητα άσκησης του γονικού ελέγχου. Βασικό κριτήριο για την επιλογή της προσήκουσας σήμανσης αποτελεί η ύπαρξη αντιστοιχίας μεταξύ περιεχομένου προγράμματος και ώρας μετάδοσης του, σε συνδυασμό με την πιθανή παρακολούθηση αυτού από ανηλίκους».

vi) 4 Πίνακας IV της ΥΑ 106/2019, το οποίο ορίζει: «Η εμφάνιση της επεξήγησης «Κατάλληλο για άνω των 8 ετών» μεταδίδεται για τριάντα (30) δευτερόλεπτα στην αρχή του προγράμματος και μετά από κάθε διακοπή του», 4 Πίνακας IV της ΥΑ 106/2019, το οποίο ορίζει: «Η επιτρεπόμενη ώρα μετάδοσης προγραμμάτων με σήμανση 8 εναπόκειται στην ευχέρεια του παρόχου υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων, αρκεί να μη μεταδίδεται σε ζώνη παιδικού προγράμματος, καθώς και τριάντα (30) λεπτά πριν και μετά τη ζώνη αυτή.... Η ζώνη παιδικού προγράμματος καθορίζεται από τον πάροχο υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων και προσδιορίζεται από τους εξής δύο παράγοντες: α) την ώρα και ημέρα που οι πάροχοι υπηρεσιών οπτικοακουστικών μέσων συνηθίζουν να προβάλλουν παιδικά προγράμματα που

απευθύνονται σε ανηλίκους και β) την ώρα και ημέρα που οι ανήλικοι είναι πιθανό να παρακολουθούν τηλεόραση».

νι) 5 της ΥΑ 106/2019, το οποίο ορίζει: «1. Ειδικά για τις ενημερωτικές εν γένει εκπομπές, καθώς και τις ψυχαγωγικές εκπομπές, η κατάταξη και η αντίστοιχη σήμανση μπορεί να είναι διαφορετική για ορισμένα τμήματα ή σκηνές των προγραμμάτων αυτών. Σε κάθε περίπτωση, εκτός από την εμφάνιση του οπτικού συμβόλου ο παρουσιαστής των εκπομπών οφείλει να ενημερώνει το κοινό τουλάχιστον τρία λεπτά (3') πριν από τη μετάδοση τμημάτων ή σκηνών της εκπομπής που αντιστοιχούν στις κατηγορίες προγράμματος κατάλληλων για παιδιά άνω των 12, 16 και 18 ετών. Η ειδοποίηση αυτή προηγείται της μετάδοσης των επίμαχων σκηνών ή τμημάτων της εκπομπής, να διαχωρίζεται από αυτή, να διατυπώνεται με τρόπο σαφή, κατάλληλο και ειδικό ως προς το περιεχόμενο των συγκεκριμένων σκηνών, να αιτιολογείται η ανάγκη μετάδοσης των σκηνών αυτών και να υπάρχει προτροπή προς τους γονείς να απομακρύνουν τα παιδιά από την οθόνη. 2. Τα δελτία ειδήσεων εξαιρούνται από την υποχρεωτική σήμανση, υποχρεούνται όμως στην προφορική ειδοποίηση της παρ. 1».

14. Η προστασία της παιδικής ηλικίας έχει αναχθεί σε αντικείμενο ιδιαίτερης μέριμνας του συντακτικού νομοθέτη, ο οποίος με το άρθρο 21 την έθεσε «υπό την προστασία του κράτους» (παρ. 1), το οποίο σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις υποχρεούται να λαμβάνει «ειδικά μέτρα για την προστασία της νεότητας (παρ. 4)». Οι διατάξεις που αφορούν την προστασία της παιδικής ηλικίας είναι αναγκαστικού δικαίου (ΣτΕ 2572/2015), κατά την έννοια του άρθρου 3 του Αστικού Κώδικα σύμφωνα με το οποίο «Η ιδιωτική βούληση δεν μπορεί να αποκλείσει την εφαρμογή κανόνων δημόσιας τάξης».

15. Η θέσπιση από τον Εθνικό νομοθέτη ειδικών ρυθμίσεων για τα ανήλικα πρόσωπα έχει ως προφανή βάση το δεδομένο της κοινής πείρας ότι αυτά αποτελούν μια ευάλωτη και ευαίσθητη κοινωνική ομάδα που λόγω της συναισθηματικής και ψυχικής ανωριμότητάς τους, της έλλειψης εμπειριών και της μη ανεπτυγμένης κρίσης, είναι περισσότερο επιρρεπή σε άκριτη υιοθέτηση και μίμηση αλλότριων συμπεριφορών, ιδίως συμπεριφορών που προβάλλονται από τηλεοράσεως και εκλαμβάνονται (από τους ανήλικους) ως κανονικές και συνήθειες (πρβλ. και ΣτΕ 3634/2015).

16. Η παράβαση των διατάξεων περί προστασίας ανηλίκων δεν στοιχειοθετείται μόνο με την προβολή πορνογραφικών σκηνών ή σκηνών άσκοπης βίας, ο δε κίνδυνος

προκλήσεως βλάβης στους ανηλίκους είναι δυνατόν να προκύπτει από το όλο περιεχόμενο της εκπομπής (ΣτΕ 495/2015).

17. Το ΕΣΡ είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της προσήκουσας σήμανσης των τηλεοπτικών εκπομπών, εν όψει του περιεχομένου τους, σε αρνητική δε περίπτωση επιβάλλει στους τηλεοπτικούς σταθμούς τις προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές κυρώσεις (πρβλ. ΣτΕ 4000/2013).

18. Το ΕΣΡ υποχρεούται να διασφαλίζει την προστασία των ανηλίκων και των νέων από το περιεχόμενο του μεταδιδόμενου ραδιοτηλεοπτικού προγράμματος που ενδέχεται να είναι επιβλαβές για την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και μεταδίδεται ώρα που είναι πιθανή η παρακολούθησή του από αυτούς και είναι αρμόδιο για τον έλεγχο της προσήκουσας σήμανσης των τηλεοπτικών εκπομπών, εν όψει του περιεχομένου τους, σε αρνητική δε περίπτωση επιβάλλει στους τηλεοπτικούς σταθμούς τις προβλεπόμενες από το νόμο διοικητικές κυρώσεις (πρβλ. ΣτΕ 4000/2013. Βλ. και ΣτΕ 4054/2008, ΣτΕ 3412/2011, 363/2015, 2015/2017, 2016/2017, 2013/2017)

19. Η χρήση κατάλληλης σήμανσης προειδοποιεί καταλλήλως τους έχοντες τη γονική μέριμνα για την ενδεχόμενη αρνητική επίδραση από την παρακολούθηση του προγράμματος στους ανηλίκους τηλεθεατές, ώστε να ασκήσουν την κατά την κρίση τους προσήκουσα επίβλεψη (ΣτΕ 681/2022), ενώ αντίθετα η μη ορθή σήμανση μίας εκπομπής εμποδίζει τους γονείς να αποκλείσουν την παρακολούθησή της από τα ανήλικα παιδιά τους (πρβλ. ΣτΕ 1399/2019 και ΣτΕ 3345/2014). Ως εκ τούτου, έχει κριθεί από το ΣτΕ ότι η προβολή εκπομπής σε ώρα κατά την οποία οι ανήλικοι συνήθως παρακολουθούν τηλεόραση με αναντίστοιχη σε σχέση με το περιεχόμενό της σήμανσης δεν εξασφαλίζει επαρκώς την προστασία τους (ΣτΕ 711/2015).

20. Κρίθηκε από το ΣτΕ ότι υπήρξε αναντιστοιχία μεταξύ της σήμανσης και του περιεχομένου εκπομπής και της ώρας μετάδοσής της, δεδομένου ότι ήταν πιθανή η παρακολούθησή της από ανηλίκους, το δε περιεχόμενό της εκπομπής δεν άρμοζε σε εκπομπή που απευθυνόταν σε αόριστο αριθμό ατόμων μέσω της τηλεόρασης που ασκεί άμεση επίδραση στους τηλεθεατές, ειδικά όταν αυτοί είναι μικρής ηλικίας (ανήλικοι) και επηρεάζονται εύκολα από τα μηνύματα που δέχονται λόγω έλλειψης ωριμότητας και κριτικής σκέψης (ΣτΕ 1005/2023). Όταν μία εκπομπή μεταδίδεται σε χρονικό διάστημα στο οποίο εν δυνάμει τηλεθεατές του τηλεοπτικού προγράμματος είναι ως επί το πλείστον, κατά το συνήθως συμβαίνον, νεαρά και ανήλικα άτομα, που

αποτελούν ευάλωτη στον επηρεασμό και επιρρεπή στον μιμητισμό κοινωνική ομάδα, ελλοχεύει ο κίνδυνος εξοικειώσής τους με τις περιγραφόμενες στην εκπομπή πράξεις, ενώ δεν μπορεί να αποκλεισθεί η συμπτωματική παρακολούθηση της εκπομπής από ανήλικα άτομα (Βλ. σχετικά ΣτΕ 509/2018). Είναι εξάλλου αδιάφορος ο αριθμός των ανηλίκων που πραγματικά παρακολούθησαν την εκπομπή, καθώς αυτό που ελέγχεται εν προκειμένω είναι ο αφηρημένος κίνδυνος πρόκλησης βλάβης από το προβαλλόμενο περιεχόμενο σε έστω και έναν ανήλικο τηλεθεατή (ΣτΕ 73/2025, ΣτΕ 1512/2024, ΣτΕ 82/2024, ΣτΕ 4978/2014). Η προβολή εκπομπής σε ώρα κατά την οποία οι ανήλικοι συνήθως παρακολουθούν τηλεόραση με αναντίστοιχη σε σχέση με το περιεχόμενό της σήμανση 2ης κατηγορίας δεν εξασφαλίζει επαρκώς την προστασία αυτών (ΣτΕ 711/2015), καθώς και ότι η προβολή εκπομπών σε ζώνη παιδικής τηλεθέασης είναι ικανή να επιφέρει σημαντική βλάβη στην πνευματική και ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων που τις παρακολουθούν (ΣτΕ 1466/2011), ενώ επίσης ένα πρόγραμμα που δεν έχει την κατάλληλη σήμανση εμποδίζει τους γονείς να αποκλείσουν την παρακολούθησή του από τα ανήλικα παιδιά τους (ΣτΕ 1399/2019).

21. Η απαγόρευση μετάδοσης εικόνων υπόπτων και κατηγορουμένων θεσπίζεται στις διατάξεις των άρθρων: ι) 11 παρ. 5 του Π.Δ. 77/2003, το οποίο ορίζει: «Με την επιφύλαξη των οριζόμενων στην εκάστοτε ισχύουσα οικεία νομοθεσία, δεν επιτρέπεται η αναφορά ονομάτων ή άλλων στοιχείων δηλωτικών της ταυτότητας καθώς και η χρησιμοποίηση εικόνων προσώπων που θεωρούνται ύποπτοι τέλεσης εγκλημάτων» και ιι) 3 παρ. 3 περ. γ του Ν. 1730/1987, το οποίο ορίζει: «Οι ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές για γεγονότα που σχετίζονται με αξιόποινες πράξεις, διέπονται από τις παραπάνω γενικές αρχές και ιδιαίτερα πρέπει ... να μη μεταδίδουν εικόνες προσώπων και πειστηρίων, εκτός αν αυτό είναι αναγκαίο για τη διαλεύκανση του εγκλήματος ή αν αφορούν σε εγκλήματα που στρέφονται κατά του δημοκρατικού πολιτεύματος».

22. Με την χρήση από τηλεοπτικό σταθμό εικόνας ενός από τα ανήλικα θύματα βιασμού, με ελαφρώς αλλοιωμένα, με την τεχνική μέθοδο του μωσαϊκού, τα χαρακτηριστικά του προσώπου του με εντελώς ακάλυπτο και σαφές το περίγραμμα της κεφαλής του και με ευκρινή (αναλλοίωτη) τη φωνή του, η ταυτότητα ήταν ευχερώς αναγνωρίσιμη από τα πρόσωπα του στενού κοινωνικού του περίγυρου και τη μικρή κοινωνία της Κορίνθου (ΤριμΔιοικΠρΠειρ 216/1996). Με την κάλυψη των ματιών ανήλικης στις φωτογραφίες που παρουσιάστηκαν, και με τα λοιπά

στοιχεία της ίδιας και των στενών συγγενών της που αναφέρθηκαν δεν απετράπη η γνωστοποίηση όλων των προσδιοριστικών στοιχείων της ταυτότητας της ανήλικης, ούτε η βλάβη στην προσωπικότητά της (ΣτΕ 2526/2009). Θόλωση του προσώπου με αδιαφανή μεμβράνη (βλ. ΣτΕ 2526/2009, 2901/2014, 1466/2011) ή κάλυψη προσώπου με μωσαϊκό (ΣτΕ 1466/2011), που συνοδεύεται ταυτόχρονα και από αναφορά προσδιοριστικών στοιχείων της προσωπικότητας των εικονιζόμενων προσώπων δεν αρκεί για την αποφυγή της ταυτοποίησής τους.

23. Το άρθρο 14 παρ. 3 περ. 5 α του Ν. 4339/2015 ορίζει: «Οι πάροχοι περιεχομένου υποχρεούνται να τηρούν τις γενικές αρχές ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων και να συμμορφώνονται προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου, του άρθρου 3 του ν. 2328/1995 ... και τους ισχύοντες κώδικες δημοσιογραφικής δεοντολογίας, δεοντολογίας προγραμμάτων και διαφημίσεων, καθώς και κάθε άλλης διάταξης της κείμενης ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας».

24. Το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2863/2000 ορίζει: «Το ΕΣΡ ασκεί τον προβλεπόμενο στο Σύνταγμα άμεσο έλεγχο του Κράτους στον τομέα της παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών κάθε είδους με την έκδοση εκτελεστών ατομικών διοικητικών πράξεων ... και επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις και μέτρα που προβλέπονται στα άρθρα 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995, όπως ισχύει και 12 και 15 παρ. 3 του Ν. 2644/1998».

II. Πραγματικό μέρος

Από τα έγγραφα του φακέλου, την παρακολούθηση της επίμαχης ροής προγράμματος και τους ισχυρισμούς της εγκαλούμενης εταιρείας (προβληθέντες προφορικά και εγγράφως), προκύπτουν τα εξής:

Η εκπομπή «LIVE NEWS» που μεταδόθηκε την 19.1.2023 μεταξύ 17.00 και 18.00 είχε σήμανση 2ης κατηγορίας, κατάλληλο για άνω των 8 ετών. Κατά τη διάρκεια της εκπομπής μεταδόθηκαν τα εξής:

α) Μετάδοση α' βίντεο που ελήφθη λίγο πριν τον θάνατό του Α1 (1 φορά, 17.04.50 – 17.07.20, σελ. 12 σημειώματος Ρ. Μπιλιαρδή)

Προβλήθηκε το πρώτο απόσπασμα ενός βίντεο από [1:16:56] έως [1:19:21] (ένδειξη μέτρησης DVD) που αποτελεί οπτικοακουστικό υλικό που αντλήθηκε από την εκπομπή TLIVE, όπως και αναγράφεται στο αριστερό μέρος της οθόνης: ΠΗΓΗ TLIVE. Το πρόσωπο του άντρα είναι καλυμμένο με οπτικό εφέ.

Γυναικεία φωνή: Ξέρεις πόσα εκατομμύρια λένε, ότι καταχράστηκες; Δέκα εκατομμύρια ευρώ. Δεκαεπτά βγάζουνε. Έχει τρελαθεί ο κόσμος. Τα ‘φαγες όλα εσύ; Πού τα ‘φαγες; Πού φαγοθήκανε όλα αυτά τα λεφτά;

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Ανακύκλωση.

Γυναικεία φωνή: Ποια ανακύκλωση;

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Το σβήνεις;

Γυναικεία φωνή: Όχι, δεν το σβήνω. Θα σε σκοτώσω σήμερα. Εγώ μπορεί να μην έχω τη δύναμη να σε σκοτώσω, αλλά σήμερα θα σε σκοτώσω, γιατί έχω τελειώσει. Θα μιλήσουμε...

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Δεν θα το πιστέψει κανείς.

Γυναικεία φωνή: Εγώ θα τ’ αφήσω, γιατί κι εγώ θα σκοτωθώ. Εγώ, αν σε σκοτώσω, θα πάω φυλακή, γιατί θα σε σκοτώσω σήμερα. Εγώ σήμερα θα σε σκοτώσω. Πρώτον πήρες απ’ τα παιδιά μου λεφτά, απ’ τη μάνα μου. Αυτοί οι άνθρωποι δεν σου φταίγανε σε τίποτα. Ούτε ο αδερφός μου ούτε ο συμπέθερος ούτε όλοι οι υπόλοιποι που ζήταγες και ερχόντουσαν και σου δίνανε λεφτά. Για ποιο λόγο το ‘κανες; Εγώ θα σε σκοτώσω σήμερα. Είμαι αποφασισμένη. Θα σε σκοτώσω. Λέγε!

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Τι να πω; Αυτό.

Γυναικεία φωνή: Τελείωσες πολλές οικογένειες. Κατέστρεψες πολλές οικογένειες. Τη μία την κυρία την έβαλες και πήρε δάνειο, το σπίτι της, για να της βγάλεις επενδυτικό – δεν θυμάμαι το όνομά της. Τη μάνα μου την έπαιρνες τηλέφωνο και της έλεγες να βάλει το σπίτι της, για να πάρει κάτι παραπάνω-σήμερα το έμαθα. Η μάνα μου μού το ‘πε.

Γυναικεία φωνή: Δεν το είχες πει αυτό.

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Όχι, λένε και άλλα που δεν έχω πει.

Γυναικεία φωνή: Ωραία. Εντάξει. Πάμε παρακάτω! Πού φαγώθηκαν όλα αυτά τα λεφτά; Εγώ θα σε σκοτώσω σήμερα, A1 ! Πώς μπόρεσες και καταχράστηκες και πήρες τόσα λεφτά από τόσες οικογένειες;

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Δεν το ‘χω συνειδητοποιήσει.

Γυναικεία φωνή: Δεν το 'χεις συνειδητοποιήσει. ... είχες το σπιτάκι σου, είχες την οικογένειά σου, στις ΣΤ1 σπίτι, είχες και δυο σπιτάκια, τα νοίκιαζες, είχες στρώσει ωραία τη δουλίτσα σου

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Κλείστο! Κλείστο! Κλείστο!

Γυναικεία φωνή: Μίλα!

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Δεν μπορώ να πω κάτι. Κλείστο!

Γυναικεία φωνή: Δεν μπορείς να πεις κάτι άλλο. [Ακολουθεί εφέ ηχητικής κάλυψης των λεγομένων.] Θα σε σκοτώσω.

Σε αυτό το σημείο εμφανίζονται τα πρόσωπα των εμπλεκομένων, αυτό της γυναίκας με οπτικό εφέ κάλυψης των ματιών της, ενώ χωρίς εφέ βλέπουμε το πρόσωπο του άντρα. Η λεζάντα στο κάτω μέρος της οθόνης μεταβάλλεται σε:

«ΕΓΩ ΣΗΜΕΡΑ ΘΑ ΣΕ ΣΚΟΤΩΣΩ – ΕΙΜΑΙ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΗ, ΠΗΡΕΣ ΛΕΦΤΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΟΥ, ΑΠΟ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΜΟΥ – ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΣΕΣ»

β) Μετάδοση β' βίντεο που ελήφθη λίγο πριν τον θάνατο του Α1 (1 φορά 17.09.54 – 17.11.25, σελ. 17, 18 σημειώματος Ρ. Μπιλιαρδή)

Προβλήθηκε το δεύτερο απόσπασμα ενός βίντεο από [1:21:55] έως [1:23:27] (ένδειξη μέτρησης DVD) που αποτελεί οπτικοακουστικό υλικό που αντλήθηκε από την εκπομπή TLIVE, όπως και αναγράφεται στο αριστερό μέρος της οθόνης: ΠΗΓΗ TLIVE. Το πρόσωπο του άντρα είναι καλυμμένο με οπτικό εφέ. Η λεζάντα στο κάτω μέρος της οθόνης εξακολουθεί να αναγράφει:

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΟ Β1 «ΘΑ ΣΕ ΚΡΕΜΑΣΩ» – «ΠΕΡΙΜΕΝΕ, ΤΙ ΚΑΝΕΙΣ;»

ΑΝΑΤΡΙΧΙΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Γ1 ΜΕ ΤΟΝ Α1

Γυναικεία φωνή: Έφερες στον γιο μου αυτοκίνητο και ήταν αλλουνού. Αν το παιδί μου χτύπαγε στο δρόμο, θα μου το κλείνανε μέσα; [με μεγάλη ένταση φωνής] Ήταν ανασφάλιστο! Ξέρεις τι έγκλημα έκανες; Εγώ θα σε σκοτώσω. Τώρα! Σήκω! Εγώ [ηχητικό εφέ απόκρυψης της φωνής] θα σε σκοτώσω!

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Σκότωσέ με!

Γυναικεία φωνή: Σήκω επάνω! Γιατί θα σκοτώσουν και τα παιδιά σου. [Δεν διακρίνεται τι απαντά ο άνδρας.] Θα υποφέρεις! Όπως υποφέρουν πολλές

οικογένειες. Εγώ σου ‘πα, θα σε κρεμάσω. Σήκω! Σήκω, θα σε κρεμάσω! Θα σε κρεμάσω!

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Κρέμασέ με! Κρέμασέ με!

Γυναικεία φωνή: Εγώ θα σε σκοτώσω, ξέρεις για ποιο λόγο; Γιατί δεν θα σου κάνει τίποτα η αστυνομία και γιατί, όταν θα περάσει όλο αυτό, θα το ξανακάνεις, ρε μα.....[ηχητικό εφέ απόκρυψης της φωνής].

Ανδρική φωνή [Μετά βίας ακούγεται.] : Πάει αυτό. Θα με σκοτώσουν μέσα.

Γυναικεία φωνή: [ηχητικό εφέ απόκρυψης της φωνής] Δεν θα σε σκοτώσουνε, ρε μα.....[ηχητικό εφέ απόκρυψης της φωνής] μέσα!

Ανδρική φωνή [κλαψουρίζοντας] : Όχι, θα με σκοτώσουνε, όχι, θα σκοτωθώ! Όχι, θα σκοτωθώ! [Ακούγεται σαν να πέφτει ξύλο.] Εγώ δεν είμαι άνθρωπος. [Κλαψουρίζει έντονα.]

Γυναικεία φωνή: Θα σε σκοτώσω, ρε! Καταχράστηκες τόσες οικογένειες, ρε! Πονάνε, υποφέρουνε! [υψώνοντας τον τόνο της φωνής της]

Ανδρική φωνή : Κάτσε, κάτσε λίγο!! Περίμενε!

Γυναικεία φωνή: Θα σε σκοτώσω!

Ανδρική φωνή : Περίμενε! Ένα λεπτό!

γ) Μετάδοση βίντεο από το γραφείο του Α1 που ελήφθη δύο ημέρες πριν από τον θάνατό του (2 φορές, 17.18.25 – 17.19.08 και 17.25.18 – 17.25.58, σελ. 29 – 30 και 34 αντίστοιχα σημειώματος Ρ. Μπιλιαρδή)

Από [01:30:29] έως [01:31:09] (ένδειξη μέτρησης DVD) προβλήθηκε βίντεο από το γραφείο του φερόμενου ως καταχραστή. Ακούμε τις φωνές των συμμετεχόντων, αν και επειδή η εικόνα είναι θολή δεν διακρίνουμε ξεκάθαρα τα πρόσωπά τους.

Άντρας: Κοίτα, μην περιμένεις τίποτα!

Άντρας απολογούμενος: Εντάξει...

Άντρας: Τελείωσες! Τελείωσες! Θες να αυτοκτονήσεις; Αυτοκτόνησε! Το ίδιο ισχύει για μένα. Τελείωσες. Εδώ είμαστε, δεν κάνουμε διάλογο. Ρε, μαλάκα, τι θα γίνει εδώ πέρα; Λέγε... εδώ πέρα, να τελειώνουμε! Τι έχεις κάνει; Συνειδητοποιείς, τι έχεις κάνει;

Άντρας απολογούμενος: Όχι.

Άντρας: Όχι, Έχεις καταστρέψει οικογένειες εδώ. Έχεις τρελαθεί στις κομπίνες εδώ.

.....

Γυναικεία φωνή: Καλά!!!

Άντρας: ... Ναι, αλλά όταν τα έκανε αυτά ήτανε, ήτανε, ωραίος, χαβαλέ..... έλα παιχτούρα μου! [Ηχητικό εφέ καλύπτει τα λεγόμενα.] Προχτές πήρε από τη μάνα σου δέκα χιλιάρικά, χθες. [απευθυνόμενος σε κάποιον άλλον από τους παρευρισκόμενους μέσα στο γραφείο] Έτσι ήτανε. Έξτρα Έτερος άντρας: ... Καλύτερα μέσα στο χώμα...

Νίκος Ευαγγελάτος: Να το δούμε ακόμα μια φορά αυτό το βίντεο που έχουμε, που μας περιγράφει εδώ ο άνθρωπος; Για να ακούσουμε λίγο και τον ήχο!

Επιχειρείται μια πρώτη παρουσίαση του βίντεο στο χρονικό σημείο [01:36:59] (ένδειξη μέτρησης DVD), χωρίς όμως να είναι ευδιάκριτα τα λόγια των προσώπων. Για αυτόν τον λόγο παρεμβαίνει ο Ν. Ευαγγελάτος.

Νίκος Ευαγγελάτος: Ναι, ένα λεπτό, να φορτώσουμε το βίντεο σωστά, για να ακουστεί και ο ήχος. Είναι μέσα στο γραφείο του, είναι το Σάββατο. Οπότε είναι εκεί όπου περνάνε, δέχεται, όπως ακούσατε επιθέσεις, χτυπήματα. Για να τ' ακούσουμε και να το δούμε!

Επαναπροβάλλεται το επίμαχο βίντεο από [01:37:20] έως [01:38:00] (ένδειξη μέτρησης DVD). Ακούμε τις φωνές των συμμετεχόντων, όχι σε όλα τα σημεία ευκρινώς, όπως και επειδή η εικόνα είναι θολή δεν διακρίνουμε ξεκάθαρα τα πρόσωπά τους.

1ος Άντρας: Θα τον πάρω μαζί, θα τον έχω μαζί μου. Μαζί με τον Δ1, μαζί. Τι να τον κάνω; Θα τον πάρω μαζί. Τι θα τον αφήσω!

2ος Άντρας: Το ίδιο ισχύει και για μένα.

1ος Άντρας: Τελείωσε! Εδώ τώρα! Τι κάνουμε με τον Ε1; Ρε, μαλάκα, τι θα γίνει εδώ πέρα; Λέγε σε ένα λεπτό, εδώ πέρα, να τελειώνουμε! Τι έχεις κάνει; Έχεις συνειδητοποιήσει, τι έχεις κάνει;

Άντρας απολογούμενος: Όχι.

1ος Άντρας: Όχι; Έχεις καταστρέψει οικογένειες εδώ. Έχεις τρελαθεί στις κομπίνες εδώ.

.....
Γυναικεία φωνή: Καλά!!!

1ος Άντρας: ... Ναι, αλλά όταν τα έκανε αυτά ήτανε, ήτανε, ωραίος, χαβαλέ, έλα παιχτούρα μου! [Ηχητικό εφέ καλύπτει τα λεγόμενα.] Προχτές πήρε από τη μάνα σου δέκα χιλιάρικά, χθες. [απευθυνόμενος σε κάποιον άλλον από τους παρευρισκόμενους μέσα στο γραφείο] Έτσι ήτανε. Έξτρα

Έτερος άντρας: ...μες στο χώμα... Καλύτερα μέσα στο χώμα...

Επίσης, αναφέρθηκαν τα εξής σχετικά με τις απειλές της κατηγορουμένης και τον απαγχονισμό του Α1 από συνεργάτη της εκπομπής:

Βασίλης Λαμπρόπουλος.....

Τέλος Νίκο, να πω κάτι πολύ σημαντικό. Από το βίντεο που είδαμε μέσα από το σπίτι, όπου λέει η Γ1, «θα σε κρεμάσω», «Ναι, κρέμασέ με!», την επίθεση με το κορδόνι και τα λοιπά, μπορεί κάποιος λογικά να καταλήξει σε μία αρχική ένδειξη, δεν λέω συμπέρασμα, ότι αυτό που αναφέρει, ότι υπήρχε ήδη ένας έτοιμος βρόγχος, λίγο αρχίζει και αδυνατεί σαν σενάριο. Δηλαδή, εδώ υπάρχει ένα θέμα, ότι «θα σε κρεμάσω», «κρέμασέ με!», «Θα σου επιτεθώ με κορδόνι.» Αν ήξεραν και οι δύο, ότι υπήρχε βρόγχος, κρεμάλα, θα ήταν διαφορετική η συζήτηση. Δηλαδή, και ο ίδιος δεν θα ‘ταν στο δωμάτιο που είναι και....

Βασίλης Λαμπρόπουλος: Όμως Νίκο, επαναλαμβάνω, είναι κρίσιμοι αυτοί οι διάλογοι, όπως «Θα σε κρεμάσω», «Κρέμασέ με!», με το κορδόνι ή οτιδήποτε άλλο. Δεν δείχνει ότι υπήρχε και ένας άλλος βρόγχος ήδη έτοιμος, γιατί θα τον οδηγούσε σε αυτόν τον βρόγχο. Αυτός θα έλεγε θέλω να κρεμαστώ, έχω κάτι έτοιμο. Είναι σαν ο βρόγχος αυτός σύμφωνα με τη λογική ροή των γεγονότων, να δημιουργήθηκε σε δεύτερη φάση και όχι να ήταν ήδη έτοιμος.

Στο κάτω μέρος της οθόνης προβλήθηκε η εξής λεζάντα:

ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΣΤΟ Β1 - «ΘΑ ΣΕ ΚΡΕΜΑΣΩ» - «ΠΕΡΙΜΕΝΕ, ΤΙ ΚΑΝΕΙΣ;», Ο ΑΝΑΤΡΙΧΙΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Γ1 ΜΕ ΤΟΝ Α1 .

δ. Μετάδοση εικόνων κατηγορουμένης

Καθ'όλη τη διάρκεια παρουσίασης του επίμαχου θέματος από την εκπομπή προβλήθηκαν κατ'επανάληψη πολλές φωτογραφίες της κατηγορουμένης σε

ανέμελες στιγμές της ζωής της, στις οποίες ο σταθμός είχε καλύψει με τεχνική επεξεργασία – θόλωση μόνο στα μάτια της γυναίκας (Βλ. σελ. 11, 13, 14, 15, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 32 σημειώματος Ρ. Μπιλιαρδή).

III. Υπαγωγή

1. Δημοσιοποίηση εγγράφων ποινικής προδικασίας

Ενόψει όλων των ανωτέρω προκύπτει ότι τα δύο από τα τρία ανωτέρω βίντεο που προβλήθηκαν κατά τη διάρκεια μετάδοσης της ελεγχόμενης εκπομπής και ελήφθησαν λίγο πριν τον θάνατο του Α1 , αποτελούσαν, κατά δήλωση της δικηγόρου της κατηγορουμένης στον τύπο, ευρήματα που είχαν περιληφθεί στην δικογραφία, δηλαδή εν γένει στοιχεία της ποινικής προδικασίας, τα οποία υπάγονται στη διάταξη του άρθρου 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003.

Το γεγονός ότι τα επίμαχα στοιχεία της ποινικής προδικασίας είχαν κατά τη συγκεκριμένη περίοδο δημοσιοποιηθεί και από άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν αίρει την ευθύνη του σταθμού για παράβαση της απαγόρευσης δημοσιοποίησης εγγράφων ή άλλων στοιχείων της ποινικής προδικασίας που θεσπίζεται στο άρθρο 11 παρ. 6 του Π.Δ. 77/2003.

Το ανωτέρω υλικό της ποινικής προδικασίας ήταν καθοριστικής σημασίας ως προς τις συνθήκες θανάτου του Α1 και την ενοχή της κατηγορουμένης, γιατί προέβαλε την πρόθεση της κατηγορουμένης που βρισκόταν σε έντονη ψυχολογική κατάσταση, να σκοτώσει τον Α1 και για αυτό και η προβολή του από τον σταθμό δεν ήταν δικαιολογημένη, γιατί μπορούσε να επηρεάσει την αμεροληψία του δικαστηρίου και να θίξει τα δικαιώματα της κατηγορουμένης. Εξάλλου, η παρουσίαση των ανωτέρω στοιχείων της ποινικής προδικασίας δεν ήταν αναγκαία για την ενημέρωση του κοινού, η οποία είχε ήδη εκπληρωθεί από την αναλυτική περιγραφή από τον παρουσιαστή και τους λοιπούς συντελεστές της εκπομπής των γεγονότων και των ενεργειών των δύο εμπλεκόμενων στην υπόθεση προσώπων.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, η Ολομέλεια του ΕΣΡ, μετά από στάθμιση μεταξύ των συγκρουόμενων δικαιωμάτων (δικαίωμα ενημέρωσης του κοινού/ελευθερίας της έκφρασης και αμεροληψίας δικαστηρίου) και λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το συγκεκριμένο ζήτημα είχε απασχολήσει την επικαιρότητα και ενδιέφερε το κοινό, κρίνει ότι η εκτεταμένη προβολή των εν λόγω βίντεο που αποτελούσαν στοιχεία της ποινικής προδικασίας δεν ήταν αναγκαία για την ενημέρωση των τηλεθεατών για το συγκεκριμένο ζήτημα και μπορούσε να είχε επιτευχθεί με απλή αναφορά των γενικών πληροφοριών που είχαν συγκεντρωθεί στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής έρευνας περί των συνθηκών θανάτου του Α1, ώστε να μην διακυβεύονται τα δικαιώματα των εμπλεκόμενων στην υπόθεση προσώπων και η αμεροληψία του δικαστηρίου. Ο τηλεοπτικός σταθμός είχε μεν υποχρέωση στο πλαίσιο εκπλήρωσης του συνταγματικού του καθήκοντος να ενημερώσει το κοινό για ένα επίκαιρο ζήτημα γενικού ενδιαφέροντος που απασχολούσε έντονα την κοινή γνώμη, δεν συνέτρεχαν όμως λόγοι δημοσίου ενδιαφέροντος που να συγχωρούν και να δικαιολογούν τη δημοσιοποίηση των εν λόγω στοιχείων της ποινικής προδικασίας, με την οποία παραβιάστηκε το απόρρητο και η μυστικότητα της ποινικής προδικασίας.

Υπό τα εκτεθέντα, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, δια των προστιθέντων υπ' αυτής συντελεστών της εκπομπής, προβάλλοντας στοιχεία της μυστικής ποινικής προδικασίας, παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις αναφορικά με την υποχρέωση μη δημοσιοποίησης εγγράφων της ποινικής προδικασίας και πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

2. Σήμανση εκπομπών και προστασία ανηλίκων

Δυνάμει όλων των ανωτέρω, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι τα βίντεο – ντοκουμέντα που μεταδόθηκαν στο πλαίσιο προβολής της επίμαχης είδησης περιείχαν σκληρές σκηνές που παρουσίαζαν την ψυχολογική, λεκτική και σωματική βία που υπέστη το θύμα, χωρίς να προηγηθεί της προβολής τους καμία προφορική ειδοποίηση από τον παρουσιαστή για την ακαταλληλότητα των σκηνών που επρόκειτο να μεταδοθούν, με αποτέλεσμα να μην εξασφαλιστεί η προστασία των ανηλίκων. Επομένως, η παράλειψη έγκαιρης και σαφούς ενημέρωσης των τηλεθεατών για τη

μετάδοση βίαιου περιεχομένου στέρησε από τους γονείς η δυνατότητα έγκαιρης απομάκρυνσης των ανήλικων τέκνων τους, με αποτέλεσμα να μην διασφαλιστεί η προστασία τους.

Η χρήση τεχνικών μέσων που έγινε από τον σταθμό (θόλωση) δεν ήταν επαρκής ώστε οι σκηνές αυτές να μην γίνουν αντιληπτές από το κοινό, ενώ οι διάλογοι μεταξύ θύματος και κατηγορουμένης και οι απειλές της κατηγορουμένης προς το θύμα ακούστηκαν και αναγράφηκαν και σε υπότιτλους κατ'επανάληψη, όπως και οι αντιδράσεις του θύματος και οι εκκλήσεις του να την αποτρέψει.

Ως εκ τούτου, το περιεχόμενο των βίντεο δεν αντιστοιχούσε στην σήμανση της 2ης κατηγορίας (κατάλληλο για άνω των οκτώ ετών) που είχε επιλεγεί από τον σταθμό και ήταν δυνατόν α) να προκαλέσει βλάβη (και δη φόβο, άγχος, ανησυχία ή πανικό) στους ανηλίκους που πιθανόν τα παρακολούθησαν, λόγω της ακραίας βίας που χαρακτήριζε τα εκτυλιχθέντα γεγονότα και την ένταση και έκταση αυτών, β) να τους οδηγήσει σε μίμηση συγκεκριμένων συμπεριφορών ή πράξεων, επειδή δεν έχουν ακόμα αναπτύξει αντιστάσεις και κρίση και επηρεάζονται πολύ από τα ερεθίσματα που δέχονται γύρω τους και από τα μηνύματα που λαμβάνουν, ειδικά από ένα μέσο όπως η τηλεόραση που λόγω της δύναμης της εικόνας ασκεί μεγάλη επίδραση στους τηλεθεατές και γ) να τους εξοικειώσει με δραστηριότητες που ενέχουν κίνδυνο για την υγεία (άσκηση βίας κατά τρίτων). Άρα, η επιλεγείσα από τον σταθμό σήμανση δεν ήταν η προσήκουσα, διότι δεν υπήρχε αντιστοιχία μεταξύ περιεχομένου και ώρας μετάδοσής του, σε συνδυασμό με την πιθανή παρακολούθηση του προγράμματος από ανηλίκους.

Επιπρόσθετα, η επαναλαμβανόμενη μετάδοση των ίδιων εικόνων που περιείχαν τα βίντεο, εμφάνιζε μία σκληρότητα και μία ωμότητα που δεν ήταν απαραίτητη για την πληροφόρηση του κοινού για το γεγονός και υπερέβαινε το αναγκαίο μέτρο για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού για ένα επίκαιρο ζήτημα. Ως εκ τούτου, δεν υπήρχε επαρκής αιτιολόγηση της αδιάκοπης προβολής των συγκεκριμένων εικόνων για την κάλυψη της ανάγκης ενημέρωσης του κοινού, γιατί η τελευταία δεν αποδυναμώνει, ούτε δικαιολογεί το στοιχείο της βίας (ψυχικής, λεκτικής και

σωματικής) που υπήρχε στα βίντεο και την μεγάλη έκταση και συχνότητα της προβολής της βίας αυτής.

Υπό τα εκτεθέντα, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, δια των προστηθέντων υπ' αυτής συντελεστών της εκπομπής, λόγω του περιεχομένου της ελεγχόμενης εκπομπής και του συνολικού τρόπου παρουσίασης του επίμαχου θέματος παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος της παρούσας διατάξεις αναφορικά με την υποχρέωση επιλογής προσήκουσας σήμανσης και εξασφάλισης της προστασίας των ανηλίκων και πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

3. Μετάδοση εικόνων κατηγορουμένου

Δυνάμει όλων των ανωτέρω, κατά τη διάρκεια παρουσίασης του επίμαχου ζητήματος από την ελεγχόμενη εκπομπή προβλήθηκαν πολλές φωτογραφίες της κατηγορουμένης που είχαν υποστεί τεχνική επεξεργασία και δη θόλωση μόνο των ματιών της, η οποία, όμως, δεν ήταν επαρκής για την αποφυγή αποκάλυψης της ταυτότητάς της, δεδομένου ότι από τα υπόλοιπα χαρακτηριστικά του προσώπου της, την κεφαλή της, τα μαλλιά της και τη συνολική της μορφή που ήταν εμφανή, καθώς και από την φωνή της που ακουγόταν καθαρά στα βίντεο που προβλήθηκαν χωρίς να έχει αλλοιωθεί, ήταν δυνατή η αναγνώρισή της τουλάχιστον από το στενό οικογενειακό και κοινωνικό της περιβάλλον.

Ενόψει όλων των ανωτέρω, με την επαναλαμβανόμενη προβολή των επίμαχων φωτογραφιών της κατηγορουμένης δεν διασφαλίστηκε η επιβαλλόμενη από τις ανωτέρω διατάξεις προστασία της κατηγορουμένης, ενώ εξάλλου η μετάδοση των εικόνων αυτών δεν προσέφερε στοιχεία αναγκαία για την διαλεύκανση του εγκλήματος και την ενημέρωση του κοινού και άρα η μετάδοσή τους δεν εξυπηρετούσε το δημόσιο συμφέρον της ενημέρωσης του κοινού για το συγκεκριμένο θέμα.

Υπό τα εκτεθέντα, η Ολομέλεια κρίνει ομόφωνα ότι η εγκαλούμενη εταιρεία, δια των προστηθέντων υπ' αυτής συντελεστών της εκπομπής, λόγω της μετάδοσης πολλών

φωτογραφιών της κατηγορουμένης κατά τη διάρκεια παρουσίασης του θέματος παραβίασε τις αναφερόμενες στο νομικό μέρος διατάξεις αναφορικά με την υποχρέωση απαγόρευσης μετάδοσης εικόνων κατηγορουμένων και πρέπει να της επιβληθεί διοικητική κύρωση και δη εκείνη του προστίμου.

Εξάλλου, με βάση τη βαρύτητα της παραβάσεως, το κοινώς γνωστό μερίδιο τηλεθέσεως του συγκεκριμένου τηλεοπτικού σταθμού (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), την εθνική εμβέλεια του εν λόγω σταθμού και το γεγονός ότι η εγκαλουμένη υπήρξε υπότροπη (και) κατά το πρόσφατο παρελθόν για παραβάσεις της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας (όπως προκύπτει από τα τηρούμενα στο ΕΣΡ στοιχεία), κρίνεται ότι το επιβλητέο πρόστιμο είναι εκείνο των α) δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για δημοσιοποίηση εγγράφων ποινικής προδικασίας, β) δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για σήμανση εκπομπών και προστασία ανηλίκων και γ) δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ για μετάδοση εικόνων κατηγορουμένου.

**ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ Η ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ**

Δέχεται ομόφωνα ότι η εγκαλουμένη εταιρεία παραβίασε τη ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία ως προς α) τη δημοσιοποίηση εγγράφων ποινικής προδικασίας, β) τη σήμανση εκπομπών και την προστασία ανηλίκων και γ) τη μετάδοση εικόνων κατηγορουμένου, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία «ΑΛΤΕΡ EGO MEDIA Α.Ε.», ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με τον διακριτικό τίτλο «MEGA», α) τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 15.000 (δεκαπέντε χιλιάδων) ευρώ για δημοσιοποίηση εγγράφων ποινικής προδικασίας, β) τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 15.000 (δεκαπέντε χιλιάδων) ευρώ για σήμανση εκπομπών και προστασία ανηλίκων και γ) τη διοικητική κύρωση του προστίμου των 15.000 (δεκαπέντε χιλιάδων) ευρώ για μετάδοση εικόνων κατηγορουμένου.

Κατά το άρθρο 4 παρ. 3 του Ν. 2328/1995, όπως έχει μετά την δια του άρθρου 23 παρ. 5 εδ. β' του Ν. 3166/2003 αντικατάστασή του, η παρούσα απόφαση κατά την προαναφερόμενη κύρωση, είναι εκτελεστή κατά:

1. Της εταιρείας ΑΛΤΕΡ ΕGO MEDIA Α.Ε. που εδρεύει στην Καλλιθέα Αττικής, στην Λεωφόρο Συγγρού 340, με ΑΦΜ 800745939 ΔΟΥ ΚΕΦΟΔΕ ΑΤΤΙΚΗΣ.
2. Του Ιωάννη Βρέντζου του, με ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ως νομίμου εκπροσώπου της εταιρείας.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε την 16^η Μαρτίου 2026 και δημοσιεύτηκε την 23^η Σεπτεμβρίου 2026.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΥΤΕΡΙΠΗ ΚΟΥΤΖΑΜΑΝΗ - ΔΡΙΛΙΑ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΡΑΖΙΔΟΥ